

מבנה ללימוד משנה

המבנה ללימוד משנה מורכב מארבעה צעדים :

א. נושא המשנה

ב. חלוקת המשנה

ג. ניתוח חלקי המשנה

ד. סיכום (רצוי ע"י טבלה)

הסבר

א. נושא – נושא המשנה הוא למעשה הכותרת שלה והוא צריך להיות תמציתי ביותר. דהיינו הוא צריך לכלול כשלוש עד ארבע מילים שיבטאו בתוכן את כל פרטי המשנה. הקו שינחה אותנו בקביעת נושא למשנה הוא: שהנושא יכלול מקסימום פרטים (מהמשנה) במינימום מילים. עלינו לדייק היטב בבחירת מילים מדויקות שיכללו בצורה תמציתית את כל פרטי המשנה. במשך השנה נלמד כללים וכלים שיעזרו לנו לבנות כותרת/נושא.

ב. חלוקת המשנה – זהו למעשה שלב שבו אנו מחלקים את המשנה לתת נושאים המרכיבים אותה. שלב זה מקל עלינו בהבנת המשנה משום שאנו מתמקדים בכל חלק בנפרד ורואים בו כיחידה אחת. כך אנו יכולים להיות מרוכזים בכל חלק, בכל תת נושא, בנפרד ולהבינו יותר לעומק. החלוקה חייבת להיות עניינית ולא כמותית, ז"א שאנו מחלקים את המשנה לפי התכנים שבה ולא לפי גודל החלקים.

ג. ניתוח חלקי המשנה – שלב זה הוא השלב המרכזי של לימוד המשנה. לאחר חלוקת המשנה אנו ניגשים לכל חלק בנפרד ודנים בכל פרטיו. מסבירים ומבארים, שואלים ומבררים, מרחיבים ומעמיקים וכו'. התרכזות ממוקדת כזו בכל חלק מחלקי המשנה, מביאה אותנו להבנה עמוקה של כל המשנה והבנת הקשר והיחס בין כל חלקי המשנה.

ד. סיכום – זהו שלב שבו אנו חוזרים על לימוד המשנה ומסכמים אותו בראשי פרקים באופן שנוכל לזכור יותר את כל דברי המשנה. הסיכום, כמו הכותרת, צריך להיות תמציתי ביותר וכתוב במינימום מילים שיכללו מקסימום פרטים מכל חלק מחלקי המשנה. אמנם, להבדיל מהכותרת, הסיכום צריך להיות קצת יותר רחב משום שהוא סיכום על כל חלק מחלקי המשנה בנפרד לעומת הכותרת שהיא כותרת של כל המשנה כיחידה אחת. את הסיכום רצוי לעשות ע"י טבלה כי אז ניתן לראות בצורה ברורה יותר את כל פרטי המשנה. כללים, כלים וטכניקות לבניית טבלה מוצלחת נלמד במהלך השנה. בבניית הטבלה יושם דגש על כך שכל תא כולל את כל פרטי התאים שמתחתיו כך שהתא העליון בפירמידה מקיף וכולל את כל החומר, לדוגמא:

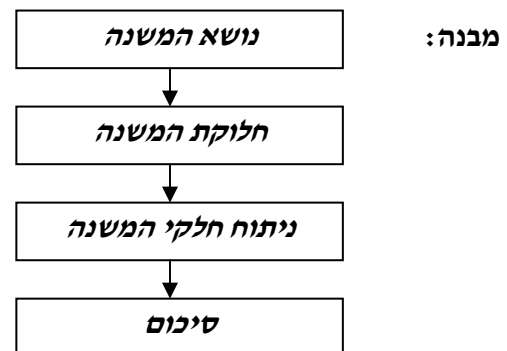
שלבי הלימוד

לשלבי הלימוד יש חשיבות רבה בהבנת דברי המשנה. לכן חשוב להיות עקביים בכל שלבי הלימוד.

א. **ביאורי מילים** – מילים רבות בכל המשניות לא תמיד ברורות ולא תמיד ידועות לנו. יש מילים בארמית ויש מילים של חפצים מסוימים שהיו בתקופת חז"ל ואינם ידועים לנו. ישנם גם סגנונות של לשון מעמים שונים שחז"ל חיו בסביבתם והמשנה משתמשת בהם. אם לא נבין את ביאורי המילים שבהן משתמשת המשנה פשוט וברור שלא נבין את המשנה כולה, לכן כשלב ראשון חייבים אנו לבאר מילים קשות במשנה שאינן ידועות לנו. רצוי לסמן את המילים בצורה בולטת (מתיחת קו מתחת המילה, סימון במרקר וכיו"ב). רווח נוסף שאנו מרוויחים משלב זה הוא שבקריאה הראשונית שלנו את המשנה, כדי לזהות מילים שאינן ברורות, אנו קוראים פעם נוספת את המשנה.

ב. **מבנה** – הנ"ל

ג. **סיכום וכתובה** – הסיכום הוא השלב האחרון של עריכת מבנה המשנה. חשוב שכל דרך לימוד המשנה תהיה כתובה כי הכתיבה עוזרת יותר לזיכרון ומפתחת אצלנו יכולת חשובה של הבעה בכתב. לא מספיק שנדע את הדברים בע"פ, חשוב גם שנדע כיצד לבטא את מה שאנו יודעים בכתב. כללים, כלים וטכניקות להבעה בכתב יעילה ומוצלחת נלמד במהלך השנה.

שלבי הלימוד:

